

Bản án số: 11/2022/HNGĐ-ST ngày 05/5/2022

*“V/v: Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn,
tranh chấp về cấp dưỡng”.*

**NHÂN DANH
NƯỚC CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TOÀ ÁN NHÂN DÂN HUYỆN CHIÊM HOÁ, TỈNH TUYÊN QUANG**

Với thành phần Hội đồng xét xử sơ thẩm gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa: Bà Lâm Hạnh Quỳnh

Các hội thẩm nhân dân: Ông Hoàng Văn Tấn và ông Nguyễn Xuân Tuyền

Thư ký Tòa án ghi biên bản phiên tòa: Ông Dương Văn Tiến - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang.

Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện Chiêm Hoá tham gia phiên tòa: Bà Chu Thị Hoa - Kiểm sát viên.

Ngày 05 tháng 5 năm 2022 tại Trụ sở Tòa án nhân dân huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang xét xử sơ thẩm công khai vụ án dân sự thụ lý số: 218/2021/TLST-HNGĐ ngày 19 tháng 10 năm 2021, về việc: Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn, tranh chấp về cấp dưỡng, theo Quyết định đưa vụ án ra xét xử số: 15/2022/QĐST - HNGĐ ngày 15 tháng 4 năm 2022; giữa các đương sự:

- Nguyên đơn: Anh Ma Quốc H, sinh năm 1986

Địa chỉ: Thôn HT, xã HM, huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang.

- Bị đơn: Chị Bùi Xuân M, sinh năm 1992

Địa chỉ: Thôn HT, xã HM, huyện Chiêm Hóa, tỉnh Tuyên Quang.

(các đương sự đều có mặt).

NỘI DUNG VỤ ÁN:

** Tại đơn khởi kiện đề ngày 14/10/2021, nội dung bản tự khai, biên bản ghi lời khai, tại phiên họp kiểm tra việc giao nộp tiếp cận công khai chứng cứ, phiên hoà giải nguyên đơn anh Ma Quốc H trình bày:*

Anh Ma Quốc H và chị Bùi Xuân M do mâu thuẫn vợ chồng đã giải quyết ly hôn theo Quyết định Công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 90 ngày 04/6/2021 của Tòa án nhân dân huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang. Theo Quyết định công nhận thuận tình ly hôn nêu trên, về phần con chung ghi nhận sự thỏa thuận: Chị Bùi Xuân M là người trực tiếp nuôi dưỡng cháu Ma Thanh T, sinh ngày 04/7/2011 và cháu Ma An T, sinh ngày 04/5/2013. Anh Ma Quốc H có nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con chung số tiền 1.000.000^d (một triệu đồng)/tháng, tổng là 2.000.000^d (hai triệu đồng)/02 cháu/tháng. Phương thức cấp dưỡng thực hiện theo tháng. Thời gian cấp dưỡng kể từ ngày Quyết định có hiệu lực pháp luật cho đến khi con đủ 18 tuổi. Anh Ma Quốc H có quyền, nghĩa vụ được

đi lại thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung sau ly hôn mà không ai được cản trở.

Sau khi chị M và anh H ly hôn thì anh H đã đón cháu Ma Thanh T từ tháng 9 năm 2021 và hiện cháu đang theo học tại trường Tiểu học Hùng Mỹ, huyện Chiêm Hoá. Anh H khởi kiện yêu cầu Toà án giải quyết cho thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn đối với cháu Ma Thanh T và chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng ghi nhận tại Quyết định số 90 ngày 04/6/2021, với lý do chị M hiện nay không có nhà ở nên không đủ điều kiện đảm bảo được việc nuôi con.

** Tại bản tự khai, biên bản ghi lời khai, tại phiên họp kiểm tra việc giao nộp tiếp cận công khai chứng cứ, phiên họp hoà giải bị đơn chị Bùi Xuân M trình bày:*

Chị Bùi Xuân M và anh Ma Quốc H đã giải quyết ly hôn theo Quyết định Công nhận thuận tình ly hôn số 90 ngày 04/6/2021 của Toà án nhân dân huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang. Tại Quyết định Công nhận thuận tình ly hôn số 90 ngày 04/6/2021, về phần con chung đã ghi nhận chị Bùi Xuân M là người trực tiếp nuôi dưỡng cháu Ma Thanh T, sinh ngày 04/7/2011 và cháu Ma An T, sinh ngày 04/5/2013. Anh Ma Quốc H có nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con chung số tiền 1.000.000^d (một triệu đồng)/tháng, tổng là 2.000.000^d (hai triệu đồng)/02 cháu/tháng. Phương thức cấp dưỡng thực hiện theo tháng. Thời gian cấp dưỡng kể từ ngày Quyết định có hiệu lực pháp luật cho đến khi con đủ 18 tuổi. Anh Ma Quốc H có quyền, nghĩa vụ được đi lại thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung sau ly hôn mà không ai được cản trở.

Sau khi ly hôn, chị M vẫn chung sống với anh H tại ngôi nhà là tài sản chung của anh chị ở thôn HT, xã HM, huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang và cùng nhau nuôi dạy 02 con, cho đến khoảng đầu tháng 8 năm 2021, anh H đã đuổi chị M và 02 con ra khỏi nhà nên kể từ đó cho đến nay chị M đã về ở nhờ nhà mẹ đẻ là bà Hà Thị L ở tổ VT, TTVL, huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang. Đến khoảng tháng 9 năm 2021, anh H đến đón 02 con về ở cùng anh H ở thôn HT, xã HM, huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang để tiện cho việc các con đi học và được sự nhất trí của chị M. Xác định hiện nay cháu Ma Thanh T đang ở cùng với anh H và cháu học tại trường Tiểu học xã HM, huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang. Nay anh H khởi kiện yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn đối với cháu Ma Thanh T và chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con tại Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự của Toà án, chị M không nhất trí do chị xác định anh H tự đuổi chị ra khỏi nhà và đón con về nuôi dưỡng chứ không phải do chị bỏ đi không chăm sóc con, ngoài ra chị M cho rằng cháu T vẫn có nguyện vọng được ở cùng mẹ. Vì vậy, chị M không nhất trí đối với yêu cầu khởi kiện của anh H về việc thay đổi người trực tiếp nuôi con đối với cháu Ma Thanh T và chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn.

Tại biên bản lấy lời khai ngày 28/10/2021 cháu Ma Thanh T, sinh ngày 04/7/2011 trình bày có nguyện vọng được mẹ trực tiếp nuôi dưỡng; Tại biên bản lấy lời khai ngày 14/4/2022 cháu T có nguyện vọng được bố trực tiếp nuôi dưỡng để thuận tiện cho việc theo học của cháu.

* Tại phiên toà, nguyên đơn và bị đơn đều có mặt, nguyên đơn anh Ma Quốc H giữ nguyên ý kiến, quan điểm như đã trình bày trong quá trình giải quyết tại Tòa án, không thay đổi, bổ sung nội dung gì thêm. Bị đơn chị Bùi Xuân M nhất trí thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn đối với cháu Ma Thanh T nhưng về chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng ghi nhận tại Quyết định số 90 ngày 04/6/2021 của anh H yêu cầu thì chị không nhất trí.

* Đại diện Viện Kiểm sát nhân dân huyện Chiêm Hoá phát biểu quan điểm tại phiên tòa: Việc tuân theo pháp luật của Thẩm phán, Hội đồng xét xử, Thư ký Tòa án đảm bảo đúng quy định của Bộ luật Tố tụng dân sự. Đối với đương sự: Nguyên đơn, bị đơn thực hiện đúng quy định về quyền và nghĩa vụ theo quy định tại Điều 70, 71, 72 của Bộ luật Tố tụng dân sự.

Về nội dung vụ án: Căn cứ các Điều 81, 82, 83, 84, Điều 118 của Luật Hôn nhân và gia đình; khoản 3, 5 Điều 28; Điều 143, 144, 147; các Điều 227, 271, 273 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án. Chấp nhận đơn khởi kiện của anh Ma Quốc H về yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn, chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con chung sau khi ly hôn. Giao cháu Ma Thanh T, sinh ngày 04/7/2011 cho anh Ma Quốc H được quyền trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục cho đến khi cháu đủ 18 tuổi hoặc có thay đổi khác.

Chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con chung sau khi ly hôn của anh Ma Quốc H đối với cháu Ma Thanh T, sinh ngày 04/7/2011 và cháu Ma An T, sinh ngày 04/5/2013 được ghi nhận tại Quyết định Công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 90/2021/QĐST-HNGĐ ngày 04/6/2021 của Tòa án nhân dân huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang.

Anh Ma Quốc H và chị Bùi Xuân M không phải cấp dưỡng nuôi con chung và có quyền, nghĩa vụ được đi lại thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung sau ly hôn mà không ai được cản trở.

Về án phí: Anh Ma Quốc H và chị Bùi Xuân M được miễn toàn bộ án phí dân sự sơ thẩm do thuộc diện hộ nghèo, trả lại cho anh H số tiền tạm ứng án phí đã nộp. Các đương sự được quyền kháng cáo theo quy định của pháp luật.

Về khắc phục kiến nghị vi phạm trong tố tụng: Không.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Căn cứ vào tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được thẩm tra tại phiên tòa và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên tòa, Hội đồng xét xử nhận định:

[1] Về tố tụng: Anh Ma Quốc H khởi kiện yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Chiêm Hóa giải quyết việc thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn và chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn đối với chị Bùi Xuân M; chị Bùi Xuân M có hộ khẩu thường trú tại thôn HT, xã HM, huyện Chiêm Hóa, tỉnh Tuyên Quang. Căn cứ theo khoản 3, khoản 5 Điều 28, Điều 35, Điều 39 của Bộ luật

Tổ tụng dân sự thì đây là tranh chấp Hôn nhân và gia đình về việc “*Thay đổi người trực tiếp nuôi con sau khi ly hôn, tranh chấp về cấp dưỡng*” và thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện Chiêm Hóa.

[2] *Về nội dung vụ án:* Trong quá trình kết hôn và chung sống giữa anh Ma Quốc H và chị Bùi Xuân M có 02 con chung là Ma Thanh T, sinh ngày 04/7/2011 và cháu Ma An T, sinh ngày 04/5/2013; tại Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 90/2021/QĐST-HNGĐ ngày 04/6/2021 của Tòa án nhân dân huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang đã ghi nhận: Chị Bùi Xuân M là người trực tiếp nuôi dưỡng cháu Ma Thanh T, sinh ngày 04/7/2011 và cháu Ma An T, sinh ngày 04/5/2013. Anh Ma Quốc H có nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con chung số tiền 1.000.000^d (một triệu đồng)/tháng, tổng là 2.000.000^d (hai triệu đồng)/02 cháu/tháng. Phương thức cấp dưỡng thực hiện theo tháng. Thời gian cấp dưỡng kể từ ngày Quyết định có hiệu lực pháp luật cho đến khi con đủ 18 tuổi. Anh Ma Quốc H có quyền, nghĩa vụ được đi lại thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung sau ly hôn mà không ai được cản trở.

Theo trình bày của anh H, do chị M không có nhà riêng, thu nhập không ổn định nên anh H đã đón cháu Ma Thanh T về trực tiếp nuôi dưỡng kể từ tháng 9 năm 2021 và hiện cháu T đang theo học tại trường Tiểu học HM, huyện Chiêm Hoá. Do vậy, anh H khởi kiện yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn đối với cháu Ma Thanh T và chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn được ghi nhận tại Quyết định công nhận thuận tình ly hôn và sự thỏa thuận của các đương sự số 90/2021/QĐST-HNGĐ ngày 04/6/2021. Đối với cháu Ma An T, anh H nhất trí để chị M tiếp tục là người trực tiếp trông nom, chăm sóc, giáo dục, nuôi dưỡng.

Chị M nêu quan điểm sau khi ly hôn do anh H đuổi chị ra khỏi nhà nên chị đã không có điều kiện trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng con và chị về ở nhờ nhà bố mẹ đẻ từ đó cho đến nay. Chị cũng xác nhận anh H đã đón cháu Ma Thanh T từ tháng 9 năm 2021 về trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng và hiện nay cháu T đang học tại trường Tiểu học xã HM, huyện Chiêm Hoá. Việc anh H đón cháu T về trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng thì chị không có ý kiến phản đối. Với yêu cầu khởi kiện của anh H về thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn đối với cháu Ma Thanh T và chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con sau khi ly hôn, tại phiên tòa chị M nhất trí thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn đối với cháu Ma Thanh T nhưng về chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng ghi nhận tại Quyết định số 90 ngày 04/6/2021 của anh H yêu cầu thì chị không nhất trí.

Hội đồng xét xử xét thấy: Qua các nội dung xác minh đối với trường thôn HT, xã HM, huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang (bút lục số 42); ông Ma Văn C - phó hiệu trưởng trường Tiểu học xã HM (bút lục số 46); Công an xã HM (bút lục số 41); UBND xã HM (bút lục 43); lời khai của cháu Ma Thanh T (Bút lục 27, 44, 45) xác định: Sau khi chị M và anh H ly hôn, vào tháng 9 năm 2021 anh H đã đón cháu Ma Thanh T về trực tiếp nuôi dưỡng và được sự nhất trí của chị M, hiện nay cháu T đang theo học tại trường Tiểu học xã HM, huyện Chiêm Hoá. Quá trình lấy lời khai của cháu Ma Thanh T tại Tòa án, cháu có nguyện vọng được ở cùng mẹ, tuy nhiên

tại lần gần nhất khi Toà án tiến hành ghi lời khai của cháu tại trường học dưới sự chứng kiến của đại diện nhà trường, cháu có quan điểm muốn được bố trực tiếp nuôi dưỡng. Xét về điều kiện kinh tế của chị M và anh H là như nhau (đều là hộ nghèo), nhưng anh H đã có nhà riêng tại thôn HT, xã HM là đảm bảo hơn về điều kiện nuôi dưỡng, giáo dục đối với con chung sau khi ly hôn. Mặt khác, cháu T có nguyện vọng được bố trực tiếp nuôi dưỡng, do từ tháng 9 năm 2021 đến nay anh H là người lo việc sinh hoạt học tập của cháu. Từ những nội dung nêu trên, xét cần căn cứ các Điều 81, 82, 83, 84, 118 của Luật Hôn nhân và gia đình, chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Ma Quốc H, giao cháu Ma Thanh T, sinh ngày 04/7/2011 cho anh Ma Quốc H là người trực tiếp trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục cho đến khi cháu đủ 18 tuổi hoặc có thay đổi khác. Chị Bùi Xuân M không phải cấp dưỡng nuôi con chung sau ly hôn và có quyền, nghĩa vụ đi lại thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung sau ly hôn mà không ai được cản trở.

Đối với yêu cầu về chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con chung sau khi ly hôn của anh Ma Quốc H đối với cháu Ma Thanh T, sinh ngày 04/7/2011 và cháu Ma An T, sinh ngày 04/5/2013 được ghi nhận Quyết định Công nhận thuận tình ly hôn số 90/2021/QĐST-HNGĐ ngày 04/6/2021 của Toà án nhân dân huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang, xét anh H và chị M mỗi người nuôi dưỡng một cháu là phù hợp với điều kiện kinh tế và hoàn cảnh của từng người nên cần chấp nhận yêu cầu này.

[3] Về án phí: Căn cứ các Điều 143, 144, 147 của Bộ luật Tố tụng dân sự; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án; anh Ma Quốc H và chị Bùi Xuân M được miễn toàn bộ án phí dân sự sơ thẩm, trả lại cho anh H số tiền tạm ứng án phí đã nộp.

[4] Về quyền kháng cáo: Căn cứ các Điều 271, 273 của Bộ luật Tố tụng dân sự, các đương sự có quyền kháng cáo bản án theo quy định.

Vì các lẽ trên;

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 3, khoản 5 Điều 28; điểm a khoản 1 Điều 35, Điều 39, Điều 143, 144, 147; các Điều 227, 271, 273 của Bộ luật Tố tụng dân sự; các Điều 81, 82, 83, 84, 118 của Luật Hôn nhân và gia đình; Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH 14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban thường vụ Quốc Hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

Xử:

1. Chấp nhận yêu cầu khởi kiện của anh Ma Quốc H về yêu cầu thay đổi người trực tiếp nuôi con sau ly hôn, chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con chung sau khi ly hôn.

Giao cháu Ma Thanh T, sinh ngày 04/7/2011 cho anh Ma Quốc H được quyền trực tiếp trông nom, nuôi dưỡng, chăm sóc, giáo dục cho đến khi cháu đủ 18 tuổi hoặc có thay đổi khác.

Chấm dứt nghĩa vụ cấp dưỡng nuôi con chung sau khi ly hôn của anh Ma Quốc H đối với cháu Ma Thanh T, sinh ngày 04/7/2011 và cháu Ma An T, sinh ngày 04/5/2013 được ghi nhận Quyết định Công nhận thuận tình ly hôn số 90/2021/QĐST-HNGĐ ngày 04/6/2021 của Tòa án nhân dân huyện Chiêm Hoá, tỉnh Tuyên Quang.

Anh Ma Quốc H và chị Bùi Xuân M không phải cấp dưỡng nuôi con chung và có quyền, nghĩa vụ được đi lại thăm nom, chăm sóc, giáo dục con chung sau ly hôn mà không ai được cản trở.

Cha, mẹ không trực tiếp nuôi con lạm dụng việc thăm nom để cản trở hoặc gây ảnh hưởng xấu đến việc trông nom, chăm sóc, nuôi dưỡng, giáo dục con thì người trực tiếp nuôi con có quyền yêu cầu Tòa án hạn chế quyền thăm nom con của người đó.

2. Về án phí: Anh Ma Quốc H và chị Bùi Xuân M được miễn toàn bộ án phí dân sự sơ thẩm. Trả lại cho anh H số tiền 300.000^d (*ba trăm nghìn đồng*) tiền tạm ứng án phí đã nộp tại Chi cục Thi hành án dân sự huyện Chiêm Hóa theo biên lai số 0003550 ngày 19/10/2021.

3. Về quyền kháng cáo: Nguyên đơn, bị đơn có mặt có quyền kháng cáo bản án trong thời hạn 15 (*mười lăm*) ngày kể từ ngày tuyên án (05/5/2022).

Nơi nhận:

- TAND tỉnh;
- VKSND tỉnh, huyện
- Chi cục THA Dân sự;
- Những người tham gia tố tụng;
- UBND xã HM;
- Lưu HS, VP.

T/M HỘI ĐỒNG XÉT XỬ
Thẩm phán - Chủ tọa phiên tòa

(đã ký)

Lâm Hạnh Quỳnh